

Startpagina > ... > [Gerechtelijke Procedures](#) > [Civiele Zaken](#) > [In Welk Land Is de Rechtbank Bevoegd?](#) > Poland

In welk land is de rechtbank bevoegd?

 Polen

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Moet ik mij wenden tot een gewone rechtbank of tot een gespecialiseerde rechtbank (bijvoorbeeld een arbeidsrechtbank)?

In Polen worden burgerlijke zaken behandeld door gewone rechtbanken (*sądy powszechne*) en het Hoogerechtshof (*Sąd Najwyższy*) (zie: [Nationale rechtssystemen — Polen](#)), tenzij ze onder de bevoegdheid van gespecialiseerde rechtbanken vallen.

Bepalingen betreffende de rechtsbevoegdheid zijn vastgelegd in de artikelen 16-18 en 27-46 van het Poolse wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Kodeks Postępowania Cywilnego*).

In districtsrechtbanken (*sądy rejonowe*) worden civielrechtelijke zaken behandeld door de volgende afdelingen:

- Burgerlijke zaken;
- Familie en Jeugd (familierechtbanken, *sądy rodzinne*) — voor familie- en voogdijzaken; zaken betreffende zedenverwildering van minderjarigen en strafbare feiten die door hen zijn gepleegd; zaken betreffende de behandeling van personen die verslaafd zijn aan alcohol, drugs of psychotrope stoffen; alsmede zaken waarvoor, in overeenstemming met andere wetgeving, een voogdijrechtbank bevoegd is;
- Arbeid en Sociale zekerheid (arbeidsrechtbanken, *sądy pracy*) — voor zaken betreffende arbeidsrecht en sociale zekerheid;
- Economische zaken (handelsrechtbanken) — voor faillissementszaken en zaken betreffende ondernemingsrecht en burgerlijk recht in geschillen tussen ondernemers in de uitvoering van hun werkzaamheden, tussen ondernemingen onderling, met betrekking tot managers van handelsondernemingen voor vorderingen die voortvloeien uit valse verklaringen die zijn ingediend bij het nationale rechtbankregister (*Krajowy Rejestr*), met betrekking tot ondernemers voor het beëindigen van milieudelicten en het vergoeden van schade in natura of het compenseren van milieuschade en het verbieden of beperken van activiteiten die schadelijk zijn voor het milieu, in het kader van bouwovereenkomsten en overeenkomsten die nauw samenhangen met het bouwproces voor de uitvoering van bouwwerkzaamheden, in het kader van huurcontracten, met betrekking tot personen die aansprakelijk zijn voor de schulden van de ondernemer, waaronder in een subsidiaire of hoofdelijke hoedanigheid, van rechtswege of bij rechtshandeling, tussen de organen van een overheidsbedrijf, tussen het overheidsbedrijf of zijn organen en het oprichtende orgaan of het toezichthoudend orgaan ervan, op het gebied van faillissements- en herstructureringsrecht, voor het aanbrenge van een formule van tenuitvoerlegging op een executoriale titel die een onherroepelijke of onmiddellijk uitvoerbare beslissing van een handelsrechtbank is, dan wel een voor deze rechterlijke instantie gesloten overeenkomst, voor het ontnemen van de uitvoerbaarheid van een executoriale titel op grond van een onherroepelijke of onmiddellijk uitvoerbare beslissing van een handelsrechtbank of een voor deze rechtbank gesloten overeenkomst, faillissementszaken;
- Kadaster — voor het bijhouden van kadastrale registers en het behandelen van andere burgerlijke zaken in verband met kadastrale procedures;

Regionale rechtbanken (*sądy okręgowe*) in Polen hebben soortgelijke afdelingen, behalve de afdelingen Kadaster

en Familie en Jeugd. Regionale rechtbanken in Polen beschikken over afdelingen voor burgerlijke familiezaken die met name bevoegd zijn voor zaken betreffende echtscheiding, scheiding van tafel en bed en beëindiging van een scheiding van tafel en bed, voor de nietigverklaring van een huwelijk, voor het vaststellen van het al dan niet bestaan van een huwelijk of om vonnissen van buitenlandse rechtbanken in familiezaken afdwingbaar te verklaren.

Bovendien heeft de regionale rechtbank van Warschau (*Sąd Okręgowy w Warszawie*) de volgende rechtbank die als afdeling optreedt:

rechtbank voor mededinging en bescherming van de consument (*Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*), die bevoegd is om, in het kader van gerechtelijke procedures, kennis te nemen van zaken betreffende de strijd tegen concurrentiebeperkende praktijken en energieregulering.

Daarnaast hebben de regionale rechtbanken in Gdańsk, Katowice, Lublin, Poznań en Warschau afdelingen intellectuele eigendom die zaken behandelen betreffende de bescherming van intellectuele eigendom, waaronder — bij de regionale rechtbank van Warschau — zaken met betrekking tot de bescherming van Uniemerken en gemeenschapsmodellen, inbreuk, dreigende inbreuk of niet-inbreuk op industriële modellen en handelsmerken, nietigverklaring van gemeenschapsmodellen, vervallen- en nietigverklaring van handelsmerken en de gevolgen van inbreuk op handelsmerken.

Bovendien is de districtsrechtbank Lublin (thans de districtsrechtbank Lublin — Zachód te Lublin) sinds 1 januari 2010 de bevoegde rechtbank om de elektronische aanmaningsprocedure uit te voeren in zaken die onder de bevoegdheid van andere districtsrechtbanken vallen.

2 Als de gewone rechtbanken bevoegd zijn (dus als dit de rechtbanken zijn die bevoegd zijn voor dergelijke zaken), hoe kan ik dan te weten komen welke van die rechtbanken bevoegd is voor mijn zaak?

In het algemeen zijn districtsrechtbanken bevoegd voor burgerlijke zaken in eerste aanleg. Alle zaken vallen onder de bevoegdheid van de districtsrechtbanken, met uitzondering van zaken die bij wet zijn voorbehouden (artikelen 16 en 507 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering) aan regionale rechtbanken.

Regionale rechtbanken zijn in eerste aanleg bevoegd voor de zaken opgesomd in artikel 17 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, namelijk zaken die betrekking hebben op:

1. niet-vermogensrechtelijke rechten (en daarmee samenhangende eigendomsvorderingen), behalve in zaken betreffende de vaststelling of betwisting van de afstamming, de vaststelling van de nietigheid van een vaderschapserkenning en de intrekking van een adoptie;
2. verzoeken die vallen onder de Mediawet;
3. eigendomsrechten waarvan de waarde van het voorwerp van het geschil meer dan 100 000 PLN bedraagt, met uitzondering van zaken betreffende alimentatie, inbreuk op de eigendom, de scheiding van goederen tussen echtgenoten en zaken die zijn onderzocht in het kader van een elektronische betalingsbevelprocedure;
4. het wijzen van een vonnis in plaats van een resolutie voor de verdeling van een samenwerkingsverband;
5. de intrekking, de nietigverklaring of de vaststelling van het niet-bestaan van de resoluties van de bestuursorganen van juridische entiteiten of organisatorische eenheden die geen rechtspersoon zijn, maar waaraan rechtspersoonlijkheid is verleend door de wet;
6. de vergoeding van de schade die is veroorzaakt door het wijzen van een onrechtmatig definitief vonnis;
7. voor vorderingen die voortvloeien uit inbreuken op rechten die zijn toegekend op basis van regels inzake bescherming van persoonsgegevens.

Bovendien omvat de bevoegdheid van regionale rechtbanken bijvoorbeeld:

1. zaken betreffende arbeidsongeschiktheid;
2. zaken voor het oplossen van geschillen over de werking van staatsbedrijven: tussen de raad van bestuur van de onderneming en de directeur van de onderneming, de bestuursorganen van de onderneming en haar oprichtende organen, en tussen haar bestuursorganen en de instantie die toezicht uitoefent op de onderneming;

3. zaken betreffende het erkennen en uitvoerbaar verklaren van vonnissen van buitenlandse rechtbanken (artikel 1148 [1] en artikel 1151 [1] van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). In zaken betreffende eigendomsrechten is de eiser verplicht om de waarde van het voorwerp van het geschil in de vordering op te geven, tenzij het voorwerp van het geschil een bepaald bedrag is.
4. intellectuele-eigendomszaken, namelijk zaken die verband houden met de bescherming van auteursrechten en naburige rechten;

de bescherming van industriële-eigendomsrechten en de bescherming van andere rechten met betrekking tot immateriële goederen, alsmede zaken betreffende het voorkomen en bestrijden van oneerlijke mededinging, de bescherming van persoonlijkheidsrechten voor zover deze betrekking hebben op het gebruik van een persoonlijkheidsrecht voor individualisering, reclame of promotie van de ondernemer, goederen of diensten, en de bescherming van persoonlijkheidsrechten in verband met een wetenschappelijke activiteit of een uitvinderswerkzaamheid (artikel 479 [90] § 1 en artikel 479 [89] § 1 en § 2 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). Overeenkomstig artikel 479 [90] § 2 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering is de regionale rechtbank van Warschau exclusief bevoegd op het gebied van intellectuele eigendom met betrekking tot computerprogramma's, uitvindingen, gebruiksmodellen, topografieën van geïntegreerde schakelingen, plantenrassen en bedrijfsgeheimen van technische aard.

In zaken betreffende eigendomsrechten is de eiser verplicht in zijn aanvraag te vermelden: de waarde van het voorwerp van het geschil, tenzij het voorwerp van het geschil een bepaald bedrag is.

In zaken betreffende geldvorderingen, zelfs indien ingesteld als een alternatief voor een andere vordering, vormt het opgegeven bedrag de waarde van het voorwerp van het geschil.

In andere vermogensrechtelijke zaken is de eiser verplicht om de waarde van het voorwerp van het geschil op te geven in de vorm van een geldbedrag, in overeenstemming met artikelen 20-24 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

2.1 Is er een onderscheid tussen lagere en hogere gewone burgerlijke rechtbanken (bijvoorbeeld districtsrechtbanken als lagere rechtbanken en regionale rechtbanken als hogere rechtbanken), en zo ja, welke is dan bevoegd voor mijn zaak?

Zie punt 2.

2.2 Territoriale bevoegdheid (is de rechtbank van stad A of van stad B bevoegd voor mijn zaak?)

Het Poolse wetboek van burgerlijke rechtsvordering onderscheidt de volgende soorten territoriale bevoegdheden van een rechtbank: algemene (artikelen 27-30), alternatieve (artikelen 31-37) en exclusieve (artikelen 38-42) territoriale bevoegdheden. Aanvullende vragen met betrekking tot de territoriale bevoegdheid worden geregeld door bijzondere bepalingen (artikelen 43-46).

De territoriale bevoegdheid is uitvoerig beschreven in de punten 2.2.1 t/m 2.2.3.

2.2.1 De basisregel voor de territoriale bevoegdheid

Algemene territoriale bevoegdheid

Vorderingen moeten worden ingeleid bij de rechtbank van eerste aanleg binnen het rechtsgebied waarvan de verweerder woonachtig is (artikel 27 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

In overeenstemming met artikel 25 van het Poolse burgerlijk wetboek (*Kodeks cywilny*), is de woonplaats van een natuurlijke persoon de plaats waar deze persoon verblijft met de bedoeling er permanent te verblijven. Wanneer de verweerder niet woonachtig is in Polen, wordt de algemene bevoegdheid bepaald in functie van zijn of haar verblijfplaats en wanneer die plaats niet gekend is of zich buiten Polen bevindt, moeten de vorderingen worden ingeleid naargelang van de laatste woonplaats van de verweerder in Polen.

Vorderingen tegen de Staatskas moeten worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de zetel van de organisatie-eenheid waarop het geschil betrekking heeft. Wanneer de Staatskas wordt vertegenwoordigd door de Algemeen Adviseur van de republiek Polen (*Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej*), moeten vorderingen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de zetel van de raadgevende afdeling die

verantwoordelijk is voor de organisatie-eenheid waarop het geschil betrekking heeft.

Vorderingen tegen andere rechtspersonen en andere instanties die geen natuurlijke personen zijn, moeten worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor hun zetel (artikel 30 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

2.2.2 Uitzonderingen op de basisregel

Zie punt 2.2.2.1.

2.2.2.1 Wanneer mag ik kiezen tussen de rechtbank van de woonplaats van de verweerder (aangewezen door de basisregel) en een andere rechtbank?

De alternatieve territoriale bevoegdheid biedt de eiser de mogelijkheid om in bepaalde zaken de rechtbank te kiezen. De eiser kan de vordering dan inleiden bij een algemeen bevoegde rechtbank of bij een andere rechtbank vermeld in de bepalingen van de artikelen 32-37 [2] van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering.

Alternatieve territoriale bevoegdheid is voorzien voor de volgende zaken:

- voor vorderingen betreffende onderhoud en voor het vaststellen van de afstamming van een kind en aanverwante vorderingen — vorderingen kunnen worden ingeleid bij het hof dat bevoegd is voor de woonplaats van de rechthebbende partij;
- voor eigendomsvorderingen tegen een werkgever — vorderingen kunnen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de hoofdvestiging of de dochteronderneming, indien de vordering verband houdt met de activiteit van die vestiging of dochteronderneming;
- sluiting van een overeenkomst, omschrijving van de inhoud ervan, de wijziging ervan, de vaststelling van het bestaan ervan, de uitvoering ervan, de ontbinding of nietigverklaring ervan, schadevergoeding wegens niet-nakoming of gebrekkige uitvoering van een overeenkomst — de vordering kan worden ingeleid bij het gerecht van de plaats van uitvoering van de omstreden overeenkomst; de plaats van uitvoering van een overeenkomst wordt geacht de plaats van uitvoering te zijn die kenmerkend is voor overeenkomsten van het type in kwestie, met name wanneer: 1) de verkoop van roerende goederen — de plaats waar de goederen overeenkomstig de overeenkomst zijn of hadden moeten worden geleverd; 2) de verlening van diensten — de plaats waar de diensten overeenkomstig de overeenkomst zijn of hadden moeten worden verleend; In geval van twijfel moet de plaats waar de overeenkomst moet worden uitgevoerd, aangetoond worden met een document;
- voor een aansprakelijkheidsvordering — vorderingen kunnen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats waar de gebeurtenis die de schade veroorzaakte, plaatsvond;
- een vordering tot bescherming van persoonlijkheidsrechten die door het gebruik van massamedia zijn geschonden, kan aanhangig worden gemaakt voor de rechtbank die bevoegd is voor de woonplaats of de zetel van de eiser;
- voor de betaling van een bedrag dat verschuldigd is voor de behandeling van een zaak — vorderingen kunnen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats waar de wettelijke vertegenwoordiger de zaak behandelde;
- voor een vordering betreffende vastgoedleasing (*najem* of *dzierżawa*) — vorderingen kunnen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats waar het vastgoed gelegen is;
- tegen een partij die gebonden is door een promesse of een cheque — vorderingen kunnen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats van betaling. Verschillende partijen die gebonden zijn door een promesse of een cheque kunnen samen worden opgeroepen voor de rechtbank die bevoegd is voor de plaats van betaling of voor de rechtbank die algemeen bevoegd is voor de acceptant of de uitgever van de promesse of de cheque;
- een vordering met betrekking tot een uit een banktransactie voortvloeiende vordering tegen een bank, een andere organisatorische entiteit die bevoegd is om banktransacties te verrichten, of hun rechthebbenden, kan aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank die bevoegd is voor de woonplaats of de zetel van de verzoeker. Deze regel is ook van toepassing op vorderingen die tegen een hypotheekbank of haar rechthebbende worden ingesteld met betrekking tot een vordering die voortvloeit uit de vordering van een hypotheekbank;
- betreffende arbeidsrecht — vorderingen kunnen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats waar de arbeid is, wordt of moest worden verricht, of bij de rechtbank die bevoegd is voor de werkplek (artikel 461 §1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

2.2.2.2 Wanneer moet ik kiezen voor een andere rechtbank dan die van de woonplaats van de verweerder (aangewezen door de basisregel)?

Exclusieve bevoegdheid van een rechtbank betekent dat alleen de in het wetboek opgegeven rechtbank kennis mag nemen van de zaak. Exclusieve bevoegdheid is voorzien voor de volgende zaken:

- eigendom of andere rechten op onroerende goederen en bezit van onroerende goederen, vorderingen op grond van artikel 231 van het burgerlijk wetboek, vorderingen op grond van de artikelen 224-228 en 230 van het burgerlijk wetboek, voor zover zij betrekking hebben op onroerende goederen — de vordering wordt uitsluitend ingeleid bij het gerecht van de plaats waar het onroerend goed gelegen is; als het voorwerp van het geschil een erfdiensbaarheid is, wordt de bevoegdheid bepaald naargelang de ligging van het bezwaarde goed; deze bevoegdheid geldt ook voor persoonlijke vorderingen betreffende zakelijke rechten en voor vorderingen die tegelijkertijd tegen dezelfde verweerder worden ingesteld; op gezamenlijk verzoek van de partijen kan het bevoegde gerecht besluiten de zaak aan een ander gerecht van hetzelfde niveau over te dragen;
- betreffende erfopvolging, een legitieme portie, alsmede legaten, instructies of andere testamentaire beschikkingen — vorderingen kunnen slechts aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank die bevoegd is voor de laatste gewoonlijke verblijfplaats van de erflater, en wanneer de woonplaats van de erflater in Polen niet kan worden vastgesteld, bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats waar de nalatenschap of een deel daarvan zich bevindt;
- betreffende lidmaatschap in een samenwerkingsverband, een partnerschap, een vennootschap of een vereniging — vorderingen kunnen alleen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de zetel;
- betreffende een huwelijksband — vorderingen kunnen alleen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de plaats waar de echtgenoten het laatst woonachtig waren, zelfs indien een van beiden nog steeds of gewoonlijk woonachtig is in dat rechtsgebied. Bij gebrek aan dergelijke grondslag is de exclusief bevoegde rechtbank de rechtbank die bevoegd is voor de woonplaats van de verweerder, en bij ontstentenis daarvan, de rechtbank die bevoegd is voor de woonplaats van de eiser;
- betreffende een relatie tussen ouders en kinderen en tussen de adoptieouder en de geadopteerde — vorderingen kunnen alleen worden ingeleid bij de rechtbank die bevoegd is voor de woonplaats van de eiser voor zover er geen reden is om de vordering in te stellen volgens bepalingen inzake algemene bevoegdheid.

2.2.2.3 Mogen de partijen zelf een rechtbank aanwijzen die normaal gezien niet bevoegd zou zijn?

Bijzondere bevoegdheid betekent dat voor zaken die onder specifieke bepalingen vallen, de bevoegdheid van een gerecht anders kan worden bepaald:

- de eiser heeft het recht om de rechtbank te kiezen;
- indien de bevoegdheid van meerdere rechtbanken gerechtvaardigd is of wanneer de vordering wordt ingeleid tegen verschillende personen voor wie verschillende rechtbanken bevoegd zijn krachtens de bepalingen inzake algemene bevoegdheid. Dat geldt ook wanneer het onroerend goed waarvan de ligging de basis vormt om de rechtsbevoegdheid te bepalen, in verschillende rechtsgebieden is gelegen.
- Het recht om de rechtbank te kiezen wordt aan beide partijen toegekend op basis van een overeenkomst of een gezamenlijk verzoek.
- De partijen kunnen schriftelijk overeenkomen om een reeds uitgesproken geschil of eventuele geschillen die in de toekomst kunnen ontstaan uit een bepaalde rechtsverhouding, voor te leggen aan een rechtbank van eerste aanleg die niet territoriaal bevoegd is krachtens de wet. Die rechtbank zal dan exclusief bevoegd zijn, tenzij de partijen anders zijn overeengekomen of tenzij de eiser een vordering heeft ingeleid in een elektronische procedure via een bevelschrift tot betaling. De partijen kunnen ook, door middel van een schriftelijke overeenkomst, het recht van de eiser om te kiezen uit verschillende rechtbanken die bevoegd zijn voor dergelijke geschillen, beperken.
- De partijen kunnen exclusieve bevoegdheid echter niet wijzigen.
- Overeenkomsten betreffende de bevoegdheid van een gerecht moeten schriftelijk vastgesteld worden. Ze kunnen deel uitmaken van een wezenlijke overeenkomst (forumkeuzebeding) of kunnen in de vorm van een afzonderlijke overeenkomst worden opgesteld.
- In zaken betreffende het arbeidsrecht en het sociale zekerheidsrecht kan de bevoegde rechtbank, op gezamenlijk verzoek van de partijen, besluiten de zaak te verwijzen naar een andere rechtbank van hetzelfde niveau die bevoegd is voor zaken betreffende het arbeidsrecht en het socialezekerheidsrecht.
- De bevoegde rechtbank wordt aangewezen door een hogere rechtbank of door het Hooggerechtshof.

- Indien een bevoegde rechtbank de zaak niet kan behandelen of andere handelingen kan verrichten als gevolg van een belemmering, zal de hogere rechtbank een andere rechtbank van hetzelfde niveau aanwijzen. De redenen voor dit aanwijzen kunnen alleen belemmeringen zijn die verhinderen dat een zaak wordt behandeld, bijvoorbeeld wraking van een rechter of overmacht;
- het Hooggerechtshof kan de zaak verwijzen naar een ander gerecht van hetzelfde niveau als het verzoekende gerecht, indien het belang van de rechtspleging dit vereist, met name de maatschappelijke perceptie van het gerecht als onpartijdig orgaan. Het bevoegde gerecht kan om overdracht van de zaak verzoeken;
- indien de partij de staatskas is en de openbare organisatorische eenheid waarvan de activiteit wordt vervolgd, het volgende gerecht is: 1) de rechtbank die bevoegd is om de zaak te behandelen — dit gerecht zendt de zaak ambtshalve door aan de hogere rechter, die de zaak doorverwijst naar een ander gerecht van hetzelfde niveau als het verzoekende gerecht; 2) het hogere gerecht van het gerecht dat bevoegd is om de zaak te behandelen — het gerecht dat bevoegd is om de zaak te behandelen, zendt de zaak ambtshalve door naar dit hogere gerecht, dat de zaak doorverwijst naar een ander gerecht van hetzelfde niveau als het verzoekende gerecht, dat buiten het rechtsgebied van het verzoekende gerecht ligt.
- Het Hooggerechtshof moet de voor een zaak bevoegde rechtbank aanwijzen indien de bepalingen van het wetboek niet de mogelijkheid bieden om de territoriale bevoegdheid vast te stellen op grond van de omstandigheden van een zaak (artikel 45 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

3 Als een gespecialiseerde rechtbank bevoegd is, hoe kan ik dan te weten komen tot welke rechtbank ik mij moet wenden?

Gespecialiseerde rechtbanken zijn administratieve rechtbanken (*sądy administracyjne*) en militaire rechtbanken (*sądy wojskowe*).

De werking van militaire rechtbanken wordt geregeld door de Military Course Organisation Act van 21 augustus 1997. In het algemeen onderzoeken deze rechtbanken strafzaken bij de Poolse krijgsmacht. Andere zaken kunnen uitsluitend door middel van een wet worden verwezen naar hun rechtbank.

De werking van administratieve rechtbanken wordt geregeld door de wet van 25 juli 2002 betreffende de organisatie van de administratieve rechtbanken. Administratieve rechtbanken verlenen recht door toezicht op de activiteiten van overheidsdiensten en door

bevoegdheidsgeschillen tussen lokale besturen en overheidsinstanties op te lossen. Het kan niet worden uitgesloten dat in uitzonderlijke gevallen een administratieve rechtbank, als onderdeel van zijn toezichtplicht op de activiteiten van overheidsinstanties, uitspraak kan doen in een civiele zaak.

■ Laatste update: 04/02/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.